

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ pañcāśītitaṃamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcāśītitaṃ sargaḥ ॥

guhabharatayōrvārtālāpō bharatasya śōkaśca

ēvamuktastu bharatō

niśādādhipatiṃ guhaṃ |

pratyuvāca mahāprājñō

vākyam hētvarthasaṃhitam || 2.85.1 ||

ūrjitaḥ khalu tē kāmāḥ

kṛtō mama gurōḥ sakhē |

yō mē tvamīdṛśīṃ sēnā -

mabhyarcayitumicchasi || 2.85.2 ||

ityuktvā sa mahātējā

guhaṃ vacanamuttamam |

abravīd bharataḥ śrīmān

panthānaṃ darśayan punaḥ || 2.85.3 ||

katarēṇa gamiṣyāmi

bharadvājāśramaṃ yathā |

gahanō'yaṃ bhṛśaṃ dēśō

gaṅgānūpō duratyayaḥ || 2.85.4 ||

tasya tad vacanaṃ śrutvā
 rājaputrasya dhīmataḥ |
 abravīt prāñjalirbhūtvā
 guhō gahanagōcaraḥ || 2.85.5 ||

dāśāstvanugamiṣyanti
 dēśajñāḥ susamāhitāḥ |
 ahaṃ cānugamiṣyāmi
 rājaputra mahābala || 2.85.6 ||

kaccinna duṣṭō vrajasi
 rāmasyākliṣṭakarmanaḥ |
 iyaṃ tē mahatī sēnā
 śaṅkāṃ janayatīva mē || 2.85.7 ||

tamēvamabhibhāṣanta -
 mākāśa iva nirmalaḥ |
 bharataḥ ślakṣṇayā vācā
 guhaṃ vacanamabravīt || 2.85.8 ||

mā bhūt sa kālō yat kaṣṭaṃ
 na māṃ śaṅkitumarhasi |
 rāghavaḥ sa hi mē bhrātā
 jyēṣṭhaḥ piṭṛsamō mataḥ || 2.85.9 ||

taṃ nivartayituṃ yāmi
 kākutsthaṃ vanavāsinam |
 buddhiranyā na mē kāryā
 guha satyaṃ bravīmi tē || 2.85.10 ||

sa tu saṃhr̥ṣṭavadanaḥ
 śrutvā bharatabhāṣitam |
 punarēvābravīd vākyaṃ
 bharataṃ prati harṣitaḥ || 2.85.11 ||

dhanyastvaṃ na tvayā tulyaṃ
 paśyāmi jagatītalē |
 ayatnādāgataṃ rājyaṃ
 yastvaṃ tyaktumihēcchasi || 2.85.12 ||

śāśvatī khalu tē kīrti -
 rlōkānanu carīsyati |
 yastvaṃ kṛcchragataṃ rāmaṃ
 pratyānayitumicchasi || 2.85.13 ||

ēvaṃ sambhāṣamāṇasya
 guhasya bharataṃ tadā |
 babhau naṣṭaprabhaḥ sūryō
 rajanī cābhyavartata || 2.85.14 ||

sannivēśya sa tāṃ sēnāṃ
 guhēna paritōṣitaḥ |
 śatrughnēna samaṃ śrīmā -
 ñchayanaṃ punarāgamat || 2.85.15 ||

rāmacintāmayaḥ śōkō
 bharatasya mahātmanaḥ |
 upasthitō hyanarhasya
 dharmaprēkṣasya tādr̥śaḥ || 2.85.16 ||

antardāhēna dahanah
 santāpayati rāghavam |
 vanadāhāgnisantaptaṃ
 gūḍhō'gniriva pādapam || 2.85.17 ||

prasṛtaḥ sarvagātrēbhyaḥ
 svēdaṃ śōkāgnisambhavam |
 yathā sūryāṃśusantaptō
 himavān prasṛtō himam || 2.85.18 ||

dhyānanirdaraśailēna
 viniḥśvasitadhātunā |
 dainyapādapasaṅghēna
 śōkāyāsādhisṛṅgiṇā || 2.85.19 ||

pramōhānantasattvēna santāpauṣadhivēṇunā |
 ākrāntō duḥkhaśailēna mahatā kaikayīsutaḥ || 2.85.20 ||

viniḥśvasan vai bhṛśadurmanāstataḥ
 pramūḍhasaṃjñāḥ paramāpadaṃ gataḥ |
 śamaṃ na lēbhē hṛdayajvarārditō
 nararṣabhō yūthahatō yatharṣabhaḥ || 2.85.21 ||

guhēna sārdhaṃ bharataḥ samāgatō
 mahānubhāvaḥ sajanaḥ samāhitaḥ |
 sudurmanāstaṃ bharataṃ tadā puna -
 rguhaḥ samāśvāsayaḍagrajaṃ prati || 2.85.22 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 ayōdhyākāṇḍē pañcāśītitamaḥ sargaḥ ||